

Newsletter

Issue 3
October 2005

Տեղեկագիր

Թիվ 3
հոկտեմբեր 2005

ATC Partied at its 5th Parents' Day

The Parents' Day at the Agribusiness Teaching Center celebrated on October 10, 2005 was the fifth in the 5-year history of ATC. And it was as exciting as the previous four.

The parents were given a tour of the classrooms and the computer lab at ATC. Students were eager to tell as

much as possible to their parents about their study, research and entertainment during their time at ATC.

In addition, the parents were able to talk to the faculty and staff to have a complete idea on ATC. The parents' collective opinion on the education provided by ATC was: "We are now confident that our children will not only become good specialists but also will easily function in English."

The parents of the newcomer third

year students, were especially happy with what they saw. Mihran Manaseryan, a well-known Armenian

winemaker (graduate of the Agrarian University of Armenia) and father of the third-year student Ani Manaseryan, said, "Now I am more positive about my daughter's coming to ATC. She did not make a mistake, she made the right choice."

Nato Kobakhidze, mother of the 3rd year student Ani Bezhanishvili, is a professor at the Georgian State Agrarian University and unsurprisingly values modern education most properly. "Some of the ATC Georgian graduates successfully continue their education at the Caucasus School of Business in Tbilisi," Mrs. Kobakhidze said, "I am pleased to

mention that ATC graduates get a quality education which helps them to occupy essential positions in the growing Georgian agribusinesses." Fourteen year-old Dato Bezhanishvili, Ani's brother, was himself excited about the perspective of studying at ATC in future.

The "ATC parents" thanked Dr. Dunn and the rest of the faculty and staff for their dedicated professional work.

The Parents' Day itself has become an important learning tool at ATC in addition to being a celebration for the students and the parents. ○

ԱՌԿ-ը հինգերորդ անգամ նշեց Ծնողների օրը

Հոկտեմբերի 10-ին Ագրոբիզնեսի ուսուցման կենտրոնում նշվեց Ծնողների օրը, որը հինգերորդն էր ԱՌԿ-ի հնգամյա պատմության մեջ: Եվ տոնն անցավ նույնքան հուզիչ մթնոլորտում, որքան նախորդ տարիներին: Ուսանողները ծնողներին ցույց տվեցին իրենց

լսարանները և համակարգչային լաբորատորիան: Նրանք ծնողներին հաճույքով պատմեցին իրենց ուսումնառության, հետազոտական աշխատանքների և ժամանցի մասին:

Ծնողները հնարավորություն ունեցան զրուցելու դասախոսների և աշխատակազմի հետ՝ ԱՌԿ-ի մասին լիարժեք պատկերացում կազմելու համար: ԱՌԿ-ում իրենց զավակների ստացած կրթության մասին ծնողների, հատկապես առաջին անգամ Կենտրոն այցելածների հավաքական կարծիքը հետևյալն էր. «Այժմ մենք վստահ ենք, որ մեր երեխաները ոչ միայն կդառնան լավ մասնագետներ, այլև կտիրապետեն անգլերենին»:

ԱՌԿ-ի նորաթուխ ուսանողների՝ երրորդկուրսեցիների, ծնողներն առանձնակի ուրախությամբ ծանոթացան Կենտրոնին: Օրինակ, Անի Մանասերյանի հայրը՝ Հայաստանում հայտնի գինեգործ Միհրան Մանասերյանը, որն, ի դեպ, Հայաստանի պետական ագրարային համալսարանի (նախկինում՝ գյուղիմստիտուտի) շրջանավարտ է, ասաց. «Հիմա ես առավել դրականորեն եմ տրամադրված իմ դստեր՝ Ագրոբիզնեսի կենտրոն գալու առումով: Նա չի սխալվել, ճիշտ ընտրություն է կատարել»:

Շարունակությունը՝ 2-րդ էջում

Սկիզբը՝ էջ 1-ում

Երրորդկուրսեցի Անի Բեժանի-շվիլի մայրը՝ Նատո Կոբախիժեն, Կրաստանի պետական ագրարային համալսարանի դասախոս է: Ջարմանալի չէ, որ տիկին Կոբախիժեն առավել քան շատերը, հավուր պատշաճի արժեվորում է ժամանակակից կրթությունը: «ԱՌԿ-ի վրացի ուսանողներից ոմանք իրենց կրթությունը հաջողությամբ շարունակում են Թբիլիսիի Բիզնեսի կովկասյան դպրոցի մագիստրատուրայում, -ասաց տկն Կոբախիժեն,- Գոհունակությամբ եմ նշում այն փաստը, որ ԱՌԿ-ի շրջանավարտների ստացած որակյալ կրթությունը

հնարավորություն է տալիս կարևոր պաշտոններ զբաղեցնել վրացական զարգացող ագրոբիզնեսի բնագավառում»: Ի դեպ, Անիի եղբայրը՝ տասնչորսամյա Դաթոն, նույնպես ոգևորված էր ապագայում ԱՌԿ-ի ուսանող դառնալու հեռանկարով:

«ԱՌԿ-ի ծնողները» շնորհակալություն հայտնեցին դոկտ. Դանին և դասախոսներին՝ նվիրված ու պրոֆեսիոնալ աշխատանքի համար:

Ծնողների օրը, տոն լինելուց զատ, դարձել է նաև ԱՌԿ-ի ուսուցողական լծակներից մեկը: ○

**ԱՌԿ-ը կրթական ցուցահանդեսում
Կամ ինչպես շարունակել
կրթությունն ԱՄՆ-ում**

Հոկտեմբերի 14-ին Ագրոբիզնեսի ուսուցման կենտրոնը, բազմաթիվ այլ հայաստանյան, ԱՄՆ և այլ համալսարանների ու կրթական կազմակերպությունների թվում, մասնակցեց «ԱՄՆ կրթական ցուցահանդեսին», որի կազմակերպիչներն էին ՀՀ ԿԳ նախարարությունը, Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանատունը և Ամերիկյան խորհուրդները: Արմենիա Մարիոտ հյուրանոցում տեղի ունեցած կրթական այս յուրահատուկ տոնավաճառի նպատակը հայ ուսանողներին Հայաստանի և արտերկրի կրթական համակարգերին ծանոթացնելն ու ԱՄՆ-ում և եվրոպական երկրներում կրթությունը շարունակելու հնարավորությունների մասին տեղեկացնելն էր: Ուսանողները հնարավորություն ունեցան հանձնել TOEFL, GRE, GMAT չափորոշիչներով թեստային աշխատանքներ:

Մեկօրյա միջոցառման կարևոր մասն էին կազմում քննարկումներն ու Արևմտյան համալսարանների շրջանավարտների ցուցադրած տեսաֆիլմերը: Այդ քննարկումները մեզ օգնեցին ավելի հստակ պատկերացում ունենալ այդ համալսարաններին դիմելու կարգի մասին, ինչպես և անձնական ուղղակի հաղորդակցության միջոցով տեղեկանալ ընդունելության կարգի և ուսումնական պլանների մասին:

Նոր ծանոթությունների, փորձի փոխանակման առումով տպավորիչ էր նաև ցուցահանդեսի ընդհանուր տեղեկատվական հագեցածությունը: Ինչպես և սպասվում էր, ԱՌԿ-ի ցուցասեղանի դիմաց մասնակիցների հաճախակի կուտակումներ էին լինում:

ԱՄՆ կրթական ցուցահանդեսը ակնհայտորեն ցույց տվեց, որ ամերիկյան և եվրոպական համալսարանական համակարգերը լրջորեն հետաքրքրում են հայ պատանիներին ու աղջիկներին: Տասնյակ հայ երիտասարդներ, այդ թվում ԱՌԿ-ի երիտասարդ դասախոսները, այսօր իրենց աշխատատեղերում հաջողությամբ կիրառում են հիմնականում ԱՄՆ-ում ստացած գիտելիքները, փորձն ու մեթոդյա մոտեցումները:

**Անի Կիրակոսյան
ԱՌԿ 5**

**ATC at the US Education Fair
How to Continue education in the US**

The Agribusiness Teaching Center, among a number of other Armenian, US, and other universities and education organizations, participated at an annual US Education Fair on October 14. The Fair was jointly organized by The RA Ministry of Science and Education, the US Embassy in Armenia and the American Councils for International Education. The goal of this special education exhibition held in Armenia Marriot Hotel was to present to Armenian students the Armenian and other education systems and inform about the possibilities to continue their education and do research in US and European universities. The students had the opportunity to take sample TOEFL, GRE, and GMAT standardized tests.

Discussions and video film demonstrations by students or graduates from Western universities were an important part of the one-day event. These discussions helped us to get a better idea how to apply to those universities and, through personal communication and consultancy, learn about the admission procedures and curricula.

I was also impressed by the strong general informative character of the fair

in terms of new associates and experience exchange. As expected, the ATC demonstration desk was one of the most popular during the fair.

The US Education Fair evidently indicated again the importance and popularity of US and European university education for Armenian young people. Many dozens of them, among them the ATC young professors, have already been successfully putting into action their knowledge, experience, and new approaches acquired in US and European universities. ○

**Ani Kirakosyan
ATC 5**

Field Trips through the lens of new students

As it is known, ATC is the place where students learn by doing. For this sake, each class goes on at least two field trips to pay visits to different agribusinesses and observe the production process, the functioning of marketing departments, etc. on the spot. About 90 students went on 15 trips covering 35 businesses.

In early October we had our first field trip starting with a stop by a juice processing company armed with computerized assembly-lines brought in from Sweden. NOYAN juice factory was founded in 1998 and has been enjoying steady growth in output and profits since then. It's production capacity is 11 tonnes of juice per hour, which is ordinarily sold within six days. Most of the output made from domestic fruits is exported to Russia, Europe,

the U.S. and other countries.

All that we came across in Noyan surprised us a lot. The factory was in good conditions. The hygiene of the workers and the cleanliness of the equipment were put at the core of operations. For instance, an hour before starting functioning, all the production lines were cleansed by hot water. Still it's not labor-intensive and at the flick of the switch you get the processing going.

After Noyan, we went to LEVON small potato chip manufacturing plant. It is still at an embryonic stage and currently produces only two types of chips: salty and flavored with garlic. But they plan on expansion and soon new types of chips will be put out.

We were lucky to stop by the MAP brandy and wine manufacturing factory. The factory was established in 1942 and initially only brandy and wine were produced. In 1996, the factory got its present name and in addition to brandy

and wine, has also been producing canned food. It functions on 20 hectares and uses another 150 hectares as its resource base for growing grapes.

They cover a whole variety of brandy (cognac), 22 types of wine, and 15 different jams. The factory also has 907 barrels of brandy spirit for aging and they get approximately 1,000 bottles of brandy from each barrel. In the near future, when the production process relies entirely on automated mechanisms, they expect to produce 20,000-30,000 bottles of wine and brandy daily.

All in all we were happy as this was our first exposure to an actual business. In addition, each of us enjoyed the company of our classmates.

Zhanna Grigoryan
ATC 3

Field Trips Are One of the Best Ways to Spend Weekends

We started our recent field trip to Ararat and Vayots Dzor regions in early morning when we were half sleepy. In Masis, Ararat marz, we stopped by a fishery, where we woke up finally. It is a rather large business with fish of many different types and sizes. The fish is imported mainly from Russia and are grown in special pools of different sizes. They are sorted by size and type. The biggest fish ever grown here has a weight of about 40kg.

The second factory we visited was Artfood factory in Artashat, which specializes in canned food. This factory is cooperating with Russian "Lyutik" factory providing it with products. The company actively cooperates with local farmers who supply good quality fruits and vegetables to ArtFood and the factory pays fair prices and pays the sup-

plying farmers timely.

Jermuk Group located in Jermuk, Vayots Dzor region was the biggest company that we visited. It has been established in 1999 and is producing the pride of Armenian nature-the famous Jermuk mineral water. They also produce natural spring water Byuregh. The Production manager of Jermuk told us that the company uses more than 100 export channels, which was a pleasant surprise to us. Jermuk Group is using Italian equipment and technologies. The average daily output is 35,000 bottles of "Jermuk" and 15,000 bottles of "Byuregh" in plastic and in glass bottles. The glass bottles are produced locally and the plastic bottles are brought in from Iran. By the way, Iran is one of the many export channels I mentioned.

This was another successful

weekend for all of us. I don't think we could have a better weekend that time. What could be better for any agribusiness student than witnessing the progress of young Armenian agribusinesses. This is one more good reason for us to say thank you to ATC management and ATC patrons.

Olga Kudoyan
ATC 4

Ուսումնական գործուղումները՝ նոր ուսանողների աչքերով

Ինչպես հայտնի է, ԱՌԿ-ում ուսանողները սովորում են կատարելով: Այս իսկ նկատառումով, յուրաքանչյուր կուրս առնվազն երկու ուսումնական գործուղումներ է կատարում ագրոբիզնեսի տարբեր ձեռնարկություններ՝ արտադրական գործընթացին, մարկետինգի և այլ բաժինների աշխատանքներին ծանոթանալու նպատակով:

Հոկտեմբերի սկզբին կատարած երրորդ կուրսեցիներին գործուղումը սկսվեց Նոյան հյուրերի գործարանից: Գործարանը հիմնադրվել է 1998-ին և այդուհետ կայուն կերպով զարգացել: Այն հագեցած է շվեդական արտադրության համակարգավորված հոսքագծերով: Արտադրական հզորությունը կազմում է ժամում 11 տոննա մրգահյութ: Արտադրանքը սովորաբար վաճառվում է ընդամենը 6 օրվա ընթացքում: Հայրենական արտադրության մրգերից պատրաստվող հյուրերը հիմնականում արտահանվում են Ռուսաստան, ԱՄՆ, եվրոպական երկրներ:

Այն ամենն, ինչ մենք տեսանք Նոյանում, հաճելիորեն զարմացրեց: Սանիտարական մաքրությունն ու հիգիենայի պահանջների խստիվ կատարումը դրված են ընկերության գործունեության հիմքում: Այսպես, գործարկումից մեկ ժամ առաջ բոլոր հոսքագծերը մանրազնին կերպով

մաքրվում են տաք ջրով, ընդամեն այդ աշխատանքը ամենկին էլ աշխատատար է և վերանշակման ամբողջ գործընթացը սկսվում է անջատիչի մեկ հարմարով:

Մեր հաջորդ կանգառը կարտոֆիլի չիփսերի «Լևոն» փոքրիկ ձեռնարկությունն էր: Այն դեռևս զարգացման սաղմնային փուլում է և առայժմ արտադրում է միայն երկու տեսակի չիփսեր՝ աղի և սխտորով: Առաջիկայում մտադիր են ընդլայնել արտադրանքի տեսականին:

Հաջորդ կանգառը 1942 թ. գործարկված Արմավիրի ՄԱՊ գինու-կոնյակի և պահածոների գործարանում էր: Այն զբաղեցնում է 20 հա տարածություն, իսկ 150 հա-ի վրա ունի խաղողի այգիներ:

Ընկերությունն արտադրում է կոնյակի բազմաթիվ տեսակներ, 22 տեսակի գինիներ և 15 տեսակի պահածոներ: ՄԱՊ-ում հնեցվում է 907 տակառ կոնյակ՝ յուրաքանչյուրը 1000-ական շիշ տարողությամբ:

Ընդհանուր առմամբ մենք շատ ուրախ էինք իրական բիզնեսի հետ շփվելու հնարավորության համար: Բացի այդ, բավականություն ստացանք մեր դասընկերների ընկերակցությունից:

**Ժաննա Գրիգորյան
ԱՌԿ 3**

Շաբաթավերջն անցկացնելու լավագույն միջոցներից մեկը

Արարատի և Վայոց Ձորի մարզեր մեր վերջին ուղևորությունը սկսեցինք վաղ առավոտյան՝ կիսաքնած վիճակում: Մասիսի ձկնաբուծարանում մեր առաջին կանգառից հետո միայն լիովին արթնացանք:

Դա բավական մեծ ձկնաբուծարան է, որտեղ բուծվում են տարբեր չափերի բազմատեսակ ձկներ: Ձուկը հիմնականում ներմուծվում է Ռուսաստանից, աճեցվում տարբեր չափերի հատուկ ջրավազաններում՝ տեսակավորելով ըստ չափերի ու տեսակի: Ի դեպ, այստեղ աճեցված խոշորագույն ձուկը կշռում է 40 կգ:

Մեր այցելած երկրորդ ձեռնարկությունը Արտֆուդն էր, որը գտնվում է Արարատի մարզի Արտաշատ քաղաքում: Ընկերությունը գործակցում է ռուսական «Լյուտիկ» ձեռնարկության հետ, որին և մատակարարում է մեծ քանակով պահածոներ: Արտֆուդը ակտիվորեն գործակցում է մարզի ֆերմերների հետ, ովքեր ընկերությանը վաճառում են բարձրորակ մրգեր ու բանջարեղեն: Իր հերթին Արտֆուդը ժամանակին վճարում է ֆերմերներին:

Ամենախոշոր ընկերությունը, որ մենք այցելեցինք այդ օրը, Ջերմուկ

Գրուփն էր՝ Վայոց Ձոր մարզում: Ընկերությունը հիմնադրվել է 1999 թ. և արտադրում է Հայաստանի բնության հպարտությունը՝ հռչակավոր Ջերմուկ հանքային ջուրը, ինչպես նաև աղբյուրի Բյուրեղ ջուրը: Ընկերության արտադրության պետն ասաց, որ այսօր Ջերմուկ Գրուփն օգտագործում է արտահանման ավելի քան 100 ուղիներ, որը հաճելի անակնկալ էր մեզ համար: Ջերմուկ Գրուփն օգտագործում է իտալական ժամանակակից սարքավորումներ ու տեխնոլոգիաներ: Թողարկվող օրական միջին արտադրանքը կազմում է 35 հազ. շիշ Ջերմուկ և 15 հազ. շիշ Բյուրեղ: Ի դեպ, ապակե շիշերը հայրենական արտադրության են:

Հերթական հաջողված շաբաթավերջին, իմ կարծիքով, ավելի լավ զբաղմունք էինք կարող ունենալ: Ագրոբիզնեսի ուսանողի համար ավելի լավ բան չի կարող լինել, քան հայաստանյան երիտասարդ ագրոբիզնեսի զարգացմանը հետևելը: Սա ևս մեկ լավ ամիթ է շնորհակալություն ասելու ԱՌԿ-ի ղեկավարությանն ու հովանավորներին:

**Օլգա ԿՈՂՈՅԱՆ
ԱՌԿ 4**

Marian Alexandryan, the Credit Club Program Coordinator, Center for Agribusiness and Rural Development, was the guest lecturer at Verne House's Agricultural Cooperatives class on October 18. This is Dr. House' style to invite experts to his classes to support the knowledge he provides for his students and broaden their general idea on cooperative activities and above.

As expected, Ms. Alexandryan truly interested the ATC 4th and 5th group students with her solid experience in establishing and working with the past USDA Marketing Assistance Project-supported credit clubs and of course with her admiring personality.

CARD "inherited" 50 credit clubs with 882 members from USDA MAP. They operate in all 10 marzes of the country. "We assist the credit clubs to build their capital and manage their own funds in producing different agricultural products for agribusinesses," Ms. Alexandryan said. She spoke about the procedures of establishing credit clubs and illustrated credit club activities with several success stories. The credit club concept has now become an important factor in farm production. The refundable funds of the USDA-supported credit clubs makes \$577,000. There are many credit clubs that make good profits. Activities of credit clubs are legally regulated in Armenia in accordance with the related law adopted in 2002.

Marien actively involved the students during the class to get answers to their questions on this comparatively new concept, which shows successful examples to the rest of the country's farm community. According to her, about 70% of the credit clubs will survive and continue their development on their own if funding ends at this point.

USDA Foreign Agricultural Service (FAS) Acting Regional Coordinator Veronica Priddy participated in the class and looked pleased with the lecturer and the students. ○

Վարկային ակումբները որպես օրինակ

Հոկտեմբերի 18-ին Ագրոբիզ- նեսի և գյուղի զարգացման կենտրոնի (CARD) Վարկային ակումբների ծրագրի համադրող Մարիանա Ալեքսանդրյանը հրավիրված էր վարկային ակումբների թեմայով դասախոսություն կարդալու 4-րդ կուրսի ուսանողների համար, ովքեր մասնակցում են Վերն Հաուզի գյուղատնտեսական կոոպերատիվների առարկայի դասընթացին: Դոկտ. Հաուզն ուսուցման այս ոճը հաջողությամբ օգտագործում է իր դասընթացի զծով ուսանողներին հաղորդած գիտելիքների ամրապնդման, կոոպերատիվների գործունեության վերաբերյալ հիմնավոր գաղափար կազմելու և առհասարակ ուսանողների մտածողությունը ընդլայնելու նպատակով:

Ինչպես սպասվում էր, օր. Ալեքսանդրյանն ԱՌԿ-ի ուսանողներին իսկապես հետաքրքրեց ԱՄՆ գյուղտնտեսության մեծ ծրագրի ֆինանսատեսիսիկական աջակցությամբ ստեղծված վարկային ակումբների ստեղծման ու դրանց հետ աշխատանքի իր հարուստ փորձով և իհարկե իր հմայիչ անհատականությամբ:

CARD հիմնադրամը «ժառանգել է» ԱՄՆ ԳԴՄԱԾ-ի հովանավորած 50 վարկային ակումբները՝ 882 անդամներով: Այդ ակումբները գործում են Հայաստանի բոլոր 10 մարզերում: «Մենք օժանդակում ենք վարկային ակումբներին ստեղծելու իրենց դրամագլուխը և կառավարելու իրենց ֆոնդերը», - ասաց օր. Ալեքսանդրյանը: Նա խոսեց վարկային ակումբների դերի, դրանց ստեղծման գործընթացի վերաբերյալ և ակումբների գործունեությունը լուսաբանեց մի քանի բնորոշ հաջողված օրինակներով: Վարկային ակումբների գաղափարն այլևս իրականություն է մեր երկրում և դարձել է գյուղատնտեսական արտադրության քանակն ու որակը խթանող կարևոր գործոններից մեկը: ԱՄՆ գյուղտնտեսության հովանավորած վարկային ակումբների միայն վերավարկավորման (անդամների 15 տոկոս սեփական

ներդրումներից գոյացած) ընդհանուր ֆոնդն այժմ կազմում է 577.000 ԱՄՆ դոլար: Բազմաթիվ վարկային ակումբներ լուրջ օգուտներ ունեն: Իսկ դրանց գործունեությունն օրենսդրորեն կարգավորվում է 2002 թ. ընդունված

Վարկային ակումբների մասին ՀՀ օրենքով:

Դասախոսության ընթացքում Մարիանան ակտիվորեն ներգրավեց ուսանողներին, որոնք ցանկանում էին ստանալ իրենց հետաքրքրող բազմաթիվ հարցերի պատասխանները: Չէ որ խոսքը վերաբերում է գյուղատնտեսական փոքր արտադրության կազմակերպման համեմատաբար նոր հայեցակարգի, որը կենսագործող ֆերմերային խմբերը լավագույն օրինակ են հանդիսանում երկրի գյուղատնտեսական հանրության մյուս հատվածների համար: Ի դեպ, ըստ բանախոսի, ԱՄՆ ԳԴՄԱԾ-ի ստեղծած վարկային ակումբների 70 տոկոսը կարող է գոյատևել և ինքնուրույն զարգանալ, եթե նույնիսկ այս պահին դադարեցվի դրանց ֆինանսավորումը:

Դասախոսությանը ներկա էր ԱՄՆ գյուղտնտեսության Արտա-

քին գյուղատնտեսական ծառայության տարածաշրջանային համադրողի պաշտոնակատար Վերոնիկա Փրիդին, որը գոհունակությամբ հետևեց բանախոսի աշխատանքին և թե ուսանողների մասնակցությանը: ○

Students Recommend Improvements in Armenian Agribusiness

“Consulting companies” within the ATC groups is the idea of Dr. Verne House who teaches Agricultural Cooperatives at ATC. The students directly work for real Armenian agribusiness companies to consult them on how to improve numerous production and marketing issues. The idea proved to be an excellent learning tool both for the agribusinesses and for the students themselves.

“Sweet Sun” is the name of one of the “consulting companies” formed by the 4th year students this September. The President of the Sweet Sun is Gocha Shainidze. Hovik Harutyunyan is the Vice President, Nune Dadoyan is the InfoTech Manager, Astghik Baghdasarova is the Research & Development Manager, Shushan Arabajyan is the Operating Manager, and Lilit Navasardyan is the Marketing Manager. The mission of Sweet Sun dealt with sweet products – dried fruits

produced by Cheer company, which is a member of the Association of Dried Food Producers.

At a presentation on October 26, the members of Sweet Sun reported on their studies at Cheer. They presented Cheer, its objectives, goals, management, SWOT analysis, organizational structure, products, operating plans, marketing and export situation, risks, and made handy recommendations for improvement. The students recommended the Cheer company to carry out promotion actions, use additional ingredients, develop and promote brand names, improve the product appearance, create a centralized laboratory, fight against low quality imported dried fruits, organize trainings, stabilize cost fluctuations, etc.

All analysis and recommendations were well accepted by Sandro

Continued on page 3

Continued from page 5

Students Recommend ...

Abovyan, the representative of Cheer company as well as by Paul Sommers, the Deputy Director of DAI Armenia, and Ara Karapetyan, Business Advisor. The guests were pleased with the professional level of the study by the ATC students. They thanked the Sweet Sun "consulting company" and Dr. House for this accurate and thorough study. "My company will definitely use the results of your study in our future activities," Mr. Abovyan said. He expressed the wish to further develop contacts between the Cheer company and the ATC students. ○

Friday Seminars

ATC continues organizing traditional weekly seminars to expose students to the recent developments and ideas in the local and international real-world business. Professionals from different sectors, including agribusiness, government, banks, public relations, etc. are invited to ATC to give presentations each Friday.

The topics presented during September and October included: **TEMPUS Program Update** by Lana Karlova, Coordinator of TEMPUS Armenia office; **Modern Dairy Production in Armenia** by Aram Khachadurian, farmer from Ashotsk and the Head of Shirak Economic Competition Center; **Influence of WTO on Armenian Agriculture** by Gevorg Torosyan, Chemonix International; **Lessons learned in Internship** by Kamo Mkhitarian, Hayk Ghazaryan, and Mariana Gharibyan, ATC 5th year students; **Rural Credit and Finance Institutions in Armenia** by Vardan Urutyan, Deputy Director of ICARE Foundation; **CBA Regulations of Commercial Banks** by Vahe Vardanyan Central Bank of Armenia, and others.

Ուսանողները խորհուրդ են տալիս

ԱՌԿ-ում «խորհրդատվական հանձնախմբերի» ստեղծումը դուկտ. Վերն Հաուզի գաղափարն է, որը դասավանդում է Գյուղատնտեսական կոոպերատիվներ առարկան: Ուսանողներն անմիջականորեն աշխատում են հայաստանյան իրական ձեռնարկությունների հետ՝ վերջիններիս խորհուրդներ տալով արտադրության և իրացման բազմաթիվ հարցերի վերաբերյալ: Գաղափարը, ինչպես պարզվեց, գերազանց ճանաչողական նշանակություն ունի թե՛ ձեռնարկությունների և թե՛ իրենց՝ ուսանողների համար:

ԱՌԿ-ի այդպիսի «խորհրդատվական հանձնախմբերից» մեկը «Քաղցր արև» կոչվող խումբն է, որը կազմավորվել է այս տարվա սեպտեմբերին՝ 4-րդ կուրսի ուսանողներից: Քաղցր արևի նախագահը Գոջա Շահինձեն է: Հովիկ Հարությունյանը փոխնախագահն է, Նունե Դադոյանը՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների գծով կառավարիչը, Աստղիկ Բաղդասարովան՝ հետազոտությունների և զարգացման գծով կառավարիչը, Շուշան Արաբաջյանը՝ աշխատանքի կազմակերպման գծով կառավարիչը, իսկ Լիլիթ Նավասարդյանը՝ մարկետինգի գծով կառա-

տակները, կառավարման համակարգն ու կազմակերպական կառուցվածքը, SWOT վերլուծությունը, արտադրվող մթերքները, աշխատանքի պլանը, իրացման և արտահանման իրավիճակը, ռիսկերը, ինչպես նաև գործնական խորհուրդներ տվեցին ձեռնարկության գործունեության բարելավման ուղղությամբ:

Խորհուրդները հիմնականում վերաբերում էին ապրանքախթանման աշխատանքներին, լրացուցիչ բաղադրամասերի ավելացմանը, ապրանքանիշի ստեղծմանն ու խթանմանը, արտադրանքի ապրանքային տեսքի բարելավմանը, կենտրոնացված լաբորատորիայի ստեղծմանը, ցածրորակ ներմուծված համանման մթերքների դեմ պայքարին, ուսուցումների կազմակերպմանը, գների տատանումների կայունացմանը և այլն:

Բոլոր վերլուծություններն ու խորհուրդները պատրաստակամ ընդունեցին «Չիր» ձեռնարկության ներկայացուցիչ Սանդրո Աբովյանը, DAI հայաստանյան գրասենյակի փոխտնօրեն Փոլ Սոմերսը, DAI-ի բիզնեսի գծով խորհրդական Արա Կարապետյանը: Հյուրերը գոհ էին ԱՌԿ-ի ուսանողների կատարած ուսումնասիրության մասնագիտական մակարդակից: Նրանք շնորհակալություն հայտնեցին «Քաղցր արև» խմբի անդամներին և դուկտ. Հաուզին ճշգրիտ և մանրամասն ուսումնասիրության համար: Պարոն Աբովյանը պատրաստակամություն հայտնեց ուսումնասիրության արդյունքներն օգտագործել իր ընկերության հետագա գործունեության մեջ: Նա նաև ցանկություն հայտնեց հետագայում էլ զարգացնել իրենց կապերը ԱՌԿ-ի ուսանողների հետ:

վարիչը:

«Քաղցր արև» առաքելությունը կապված է հենց քաղցր մթերքների՝ չրերի հետ, որոնք արտադրվում են Չոր մրգեր արտադրողների ընկերակցության անդամ «Չիր» ձեռնարկությունում:

Սեպտեմբերի 26-ին «Քաղցր արև» անդամները ներկայացրին «Չիր» ձեռնարկությունում իրենց կատարած ուսումնասիրությունների արդյունքները: Նրանք ներկայացրին ձեռնարկության խնդիրները, նպա-

Agribusiness Teaching Center, International Center for Agribusiness Research and Educator Foundation . 74 Teryan St., Yerevan, Armenia
In cooperation with USDA FAS, Texas A&M University, and the State Agrarian University of Armenia

Tel: (37410) 52-28-39, 56-95-70; Fax: (37410) 56-62-21
E-mail: sos_avetisyan@yahoo.com

Ազրոբիզնեսի ուսուցման կենտրոն . Երևան, Տերյան 74